Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 21 lutego 1935 r. 1229.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

M o w a p r o f. M. B i r ż i s z k i, w y g ł o s z o n a n a u n i w e r s y t e c i e r y s k i m. Prasa ryska z dn.21.II.35 r. donosi, iż z okazji nadania przez uniwersytet ryski prof.Birżiszce tytułu doktora honoris causa, prof.M.Birżiszka wygłosił w dniu 20 b.m. na uniwersytecie ryskim przemówienie, w którem mówił o zbieraniu litewskich pieśni narodowych. Przemówienie swe, wygłoszone w języku rosyjskim, prof.Birżiszka zakończył wyrażeniem nadziei, iż przyjazna współpraca na polu nauki prowadzić będzie naród litewski i łotewski ku świetlanej przyszłości.-

K r o n i k a.

D e p e s z e g r a t u l a c y j n e, n a d e s ł a n e z o k a z j i ś w i ę t a n i e p o d l e g ł o ś c i l i t e w s k i e j. "Liet.Aidas" Nr.41 z dn.19.II.35 r. donosi, iż w związku z 17-tą rocznicą niepodległości Litwy na ręce prezydenta Litwy Antoniego Smetony depesze gratulacyjne nadesłali: prezydent Łotwy Albert Kwiesis, prezydent Estonji Konstantyn Paets, prezydent Czechosłowacji T.G.Massaryk, prezydent Republiki Tureckiej Kemal Ata Turk, prezydent Argentyny Augustyn P.Justo i prezydent Stanów Zjednoczonych Roosewelt.

Prezydent Smetona w odpowiedzi na depesze gratulacyjne wystosował podziękowania.-

O d p o w i e d ź p o e t y l i t e w s k i e g o L. G i r y n a w i e r s z e p. K a z i m i e r y I ł ł a k o w i c z ó w n y o L i t w i e. "Musu Vilnius" Nr.4 z dn.15.II.35 r. obok fragmentów wierszy p.Kazimiery Iłłakowiczówny ze zbioru p.t. "Z głębi serca" /r.1928. "Głos w sprawie Litwy"/oraz wiersza p.t. "Wezwanie", - zamieszcza obszerną, pisaną heksametrem odpowiedź litewskiego poety Ludasa Giry. Poeta m.in. w utworze swym stwierdza, iż istotnie wielu Litwinów pracuje dla Polski i zmusza rolnika ziemi litewskiej do wystąpienia w krwawej sprawie. Ludzie ci rugują litewskość z chat litewskich. Litwa dała też Polsce Jagiełłę. Pisząc o tęsknocie p.Iłłakowiczówny do Litwy, poeta litewski powiada, iż nie miała ona prawa twierdzić, że Litwini zamknęli drogę Polakom do Litwy. Litwa zamyka drogę tylko tym, którzy przychodzą z orężem. Iłłakowiczówna zapewnia, iż Polska nie chce wojny z Litwą, szkoda jednak, iż usta mówią jedno, a ręce czynią drugie. W odpowiedzi na zapytanie Iłłakowiczówny, dlaczego Litwini boją się dłoni mazurskiej i nie wierzą słowom polskim, poeta litewski przypomina, iż Polacy nieraz nawet przysięgę pogwałcili. Poetka polska, zdaniem L.Giry, nie powinna była także zarzucać strzelcom litewskim, obrońcom Litwy, że słuchają oni komendy niemieckiej. W dalszym ciągu poeta litewski zwraca się do p.Iłłakowiczówny i pyta kto dzisiaj po ulicach Berlina chodzi ręka w rękę, kto święci tam uroczystości przyjaźni, kto zawiera z nimi ententę,. podpisuje w Berlinie pakty i poluje w Białowieży, - gdy tymczasem z za Niemna Niemcy napastują Litwę? W odpowiedzi na wiersz p.Iłłakowiczówny, w którym mówi ona o narzeczonej opłakującej swego narzeczonego, gnijącego w więzieniu litewskiem, Ludas Gira powiada, iż narzeczony ten niechybnie już dawno jest na wolności, choć był wrogiem Litwy, a tymczasem litewski major Romanowski, wzięty do niewoli,został natychmiast rozstrzelany za to tylko, że był oficerem litewskim,oraz że buchalter litewskiego Sztabu Generalnego Klemiauskas został w okrutny sposób przez Polaków rozstrzelany. Jeśli chcesz powrócić na Litwę, powiada L.Gira, powracaj, lecz nie tak, jak w swych pieśniach, a wróć tworzyć wolne jutro litewskie. Niech Polacy będą wolni w Polsce, zaś Litwini w Litwie. Gdy Iłłakowiczówna niedawno zwróciła się do Litwy z nowemi słowami, zawierającemi szacunek do Litwy, Litwini zapomnieli dawne jej słowa i obdarzyli ją znowu sercem, gdyż spodziewają się, że może ci wszyscy, którzy są wynikiem dawnych unij nawrócą dziś na nowe drogi. Pisząc o wezwaniu, L.Gira wyraził zdanie, iż poetka polska przemówiła tak, jak Litwinka i że jeśli zechce wrócić na Litwę, to Litwa zgotuje jej przyjęcie. Uczyni to jednak nie dlatego, że poetka stała się głośną w Polsce, bo sławę tę zaciemniają głosy wileńskie. Jeśli, oświadcza L.Gira, p.Iłłakowiczówna zdoła zachować obowiązek ciążący na Litwince, w takim razie Litwini chętnie przyznają ją, jako swoją poetkę.-

P o g ł o s k i o nowej wizycie p. p ł k. P r y s t o r a w K o w n i e. "Rytas" Nr.41 z dn.19.II.35 r. donosi, iż według kursujących pogłosek p.płk.Prystor, który swojego czasu w pewnej misji odwiedził Litwę, obecnie podobno zamierza powtórnie przyjechać na Litwę w sprawach prywatnych.-
"L i e t. A i d a s" o i n f o r m a c j a c h "K u r j e r a P o r a n n e g o". "Liet.Aidas" Nr.39 z dn.15.II.35 r.,przytaczając urywki z artykułu "Kurjera Porannego"/5.II.35 r./ p.t. "Polacy w nauce i sztuce litewskiej w Kownie", oświadcza, iż autor artykułu "Kurjera Porannego" naiwnie twierdzi, że wynikiem tak wielkiej polskości w Litwie był cykl drażniących odczytów prof.M.Biržiszki na uniwersytecie p.t. "Litwa w literaturze polskiej". "Liet.Aidas" zapytuje, czy jeśli na uniwersytecie w Ameryce wykładana jest literatura polska, to czy również dlatego, że Ameryka nie może ukryć swej polskości? Pismo konkluduje, że Polacy nie znają Litwinów.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ.

K r o n i k a.

O g ł o s z e n i e 1 8-m i l j o n o w e j p o ż y c z k i w e w n ę t r z n e j w L i t w i e. "Musu Rytojus" Nr.14 z dn.19.II.35 r. donosi, iż litewski Gabinet Ministrów przyjął ustawę o pożyczce wewnętrznej na rok 1935. Ustawa poleca Ministerstwu Skarbu wydanie listów pożyczki wewnętrznej o nominalnej wartości 18 miljonów lt., która to pożyczka zostanie użyta na potrzeby rolnictwa, budowę dróg i wykupienie bonów litewskiej pożyczki wolności. Pożyczka zostanie wydana w listach o nominalnej wartości po 50, 100 i 500 litów. Pożyczka przewiduje 4 i pół % rocznie. Termin spłaty pożyczki przewidziany jest na 10 lat /1945 r./. Pożyczka zagwarantowana jest majątkiem państwa i wykupywana będzie poczynając od r.1937, przyczem roczny skup pożyczki będzie wynosił 1/9 część jej całości. Ogólna suma pożyczki zostanie podzielona pomiędzy urzędników, kupców, przemysłowców i ludzi o wolnych zawodach. Pozatem niektóre instytucje kredytowe będą mogły część swych kapitałów zapasowych zamienić na akcje pożyczki wewnętrznej.

"Musu Rytojus" w związku z tem zamieszcza artykuł, w którym nawołuje do popierania pożyczki wewnętrznej i wskazuje na korzyści, jakie ona przyniesie.

"Rytas" Nr.41 z dn.19.II donosi, iż wkrótce zostaną już opracowane przepisy realizacji pożyczki wewnętrznej.-
N o m i n a c j e w w o j s k u l i t e w s k i e m. "Rytas" Nr.40 z dn.18.II.35 r. donosi, iż,w związku z 17-tą rocznicą niepodległości litewskiej,aktem prezydenta Republiki podniesieni zostali do stopnia generalskiego: dowódca II dywizji piechoty płk.Czaplikas, szef naczelnego zarządu uzbrojenia płk.Peczulionis oraz szef techniki wojskowej płk.Popeliuczka. Pozatem szereg oficerów armji litewskiej otrzymało awanse.-
O r d e r y G e d y m i n a d l a d z i a ł a c z y k ł a j p e d z k i c h. "Liet.Aidas" Nr.41 z dn.19.II.35 r. donosi, iż z okazji święta litewskiego prezydent Republiki udekorował 9 działaczy litewskich w Kłajpedzie orderem Gedymina.-
Zebranie n a r o d o w c ó w k o w i e ń s k i c h. "Liet.Aidas" Nr.41 z dn.19.II.35 r. donosi, iż dnia 22 lutego w Kownie odbędzie się zebranie doroczne przedstawicieli obwodów kowieńskich związku narodowców. W zebraniu weźmie udział premjer Tubelis.-
Z e b r a n i a Z w i ą z k u M ł o d e j L i t w y. "Liet. Aidas" Nr.41 z dn.19.II.35 r. donosi, iż centralny oddział kowieński Związku Młodej Litwy organizuje szereg zebrań, w czasie których odbywają się dyskusje na tematy aktualne. W czasie ostatniego zebrania referent M.S.Z. Kareczka wygłosił odczyt o litewskiej polityce zagranicznej.-

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

K r o n i k a.

P o g ł o s k i o m e m o r j a l e L i t w i n ó w w i l e ń s k i c h. "Liet.Aidas" Nr.41 /II.35 r./ dowiaduje się, iż Tymczasowy Komitet Litewski w Wilnie opracował memorjał w sprawach oświatowych, który zostanie przez delegację litewską doręczony p.ministrowi Oświaty w Warszawie.-

----